

Свети Игнатиј Антиохијски (Богоносец)¹

За животот на свети Игнатиј Богоносец се знае многу малку, а и оние малку информации што ги имаме за него во поголем дел се однесуваат на неговото мачеништво.

Живеел кон крајот на првиот и почетокот на вториот век. Бил современик на Климент Римски и Симеон Ерусалимски и епископ на Антиохија. Се смета дека бил прв или, пак, втор епископ на Антиохија. Што се однесува, пак, до тоа дека бил ученик на апостол Јован самиот Игнатиј, ниту пак Евсевиј никаде не го споменуваат ова, дури, според Посланието до Поликарп тие никогаш и не се сретнале претходно, сè до престојот на Игнатиј во Смирна на неговиот пат кон Рим. Инаку Антиохија се смета за Мајка Црква на христијаните кои потекнуваат од незнабоштвото.

Свети Поликарп алудира на свети Игнатиј во своето Послание до Филипјаните (гл. 9) и во своите писма (гл. 13). Свети Иринеј цитира дел од Посланието до Римјаните (Adv. Hæc., 5,28; epist. Ad Rom., гл.4) иако никаде не го споменува по име. Ориген, исто така, цитира дел од Посланието до Римјаните во својот вовед на Коментарите на Песните на Соломон и во својата шеста омилија на Евангелието според Лука каде цитира од Посланието до Ефесјаните, и во двата случаи го именува авторот на Посланијата.

Според Посланијата на Игнатиј и неговото *Мачеништво*² тој доброволно се претставил како христијанин пред императорот Трајан кога овој дошол во Антиохија. Се смета дека ова се случило при првата посета на Трајан на Антиохија³, во тоа време втор град, после Рим, по важност во империјата. Поради исповедање на христијанството Трајан⁴ го осудил Игнатиј на смрт – да биде фрлен на лавовите во Рим.

Патот кон Рим најпрво го довел свети Игнатиј во Смирна каде што свети Поликарп бил епископ, оттаму Игнатиј ги напиша Посланијата до Ефесјаните, Магнезијците, Тракијците и Римјаните. Од Смирна патот го продолжил кон Троада

¹ Постои предание кое го поврзува свети Игнатиј Богоносец со еден настан од Светото писмо, поточно со Самиот Христос (Матеј 18,2) каде Игнатиј се идентификува со детето кое го повикува Христос пред Своите ученици. Но, доколку ова се прифати тогаш не би бил *Богоносец*, туку *Богоносен (Носен од Бога)*. Оваа легенда ја сретнуваме кај Symeon Metaphrastes и во Menæa Graeca и истата се добила преку менување на акцентот θεοφόρος – Богоносец со пасивната форма θεόφορος – Носен од Бога. Во сириските текстови Игнатиј се нарекува *Нуроно* – Жесток, Пламен, Врел.

² *Мачеништвото на свети Игнатиј Богоносец* е текст кој го опишува неговото мачеништво. Се смета дека е напишан од двајца негови придружници Фило и Агатопус, можеби и од Крокус, кои патувале со него до Рим и биле сведоци на неговата маченичка смрт (гл. 5 – 7), а ги споменува повеќе пати самиот Игнатиј во посланијата до Смирјаните (гл. 10), до Филадельфијците (гл. 11) и до Римјаните (гл. 10).

³ Се смета дека настанот бил при првата експедиција против Персијците и Ерменците, околу 107 година, но според монетите и други антички документи Трајан не бил во Антиохија сè до 114 – 115.

⁴ Најверојатно императорот не бил оној кој го осудил свети Игнатиј туку некој од управителите поставени од страна на императорот, бидејќи, доколку императорот Трајан бил оној кој го осудил свети Игнатиј, тогаш не би имало потреба светителот да ги моли римјаните да не се залагаат кај императорот да биде помилуван. Постои можност да се бара измена на пресуда на понизок суд од страна на повисок суд, но не и на императорскиот. Евсевиј и Златоуст воопшто и не споменуваат императорска одлука

каде престојувал неколку дена. Таму ги напишал Посланијата до Филаделфијците, Смирјаните и до Поликарп. Следувал Неаполис, ја поминал цела Македонија за во епирскиот град Dugracium (денешен Драч) да се качи на брод и преку Јадранското море да стигне во Рим. На патот кон Рим, а и во самиот Рим свети Игнатиј Богоносец бил посетуван од страна на многу христијани, кои сами доаѓале да се сретнат со големиот епископ, а имало и претставници испратени од Малоазиските цркви. Трогнат од големата љубов на христијаните кон него, свети Игнатиј, како што веќе посочивме, напишал шест посланија до црквите во Мала Азија и едно до римската Црква.

Животот го завршил маченички во Амфитеатарот на Флавијан (Колосеум) во Рим на 2 јануари 107 година.⁵ По неговата смрт неговите мошти се пренесени, од страна на неговите сопатници, во Антиохија каде најнапред биле погребани надвор од градските порти, а подоцна од страна на императорот Теодосиј II биле пренесени во Тикхеум (Tuchaeum) или храмот на Тихе кој бил претворен во христијански храм во чест на свети Игнатиј.

Посланија

Постојат 15 Посланија кои му се припишуваат на свети Игнатиј Антиохијски: едно до Дева Марија, две до апостол Јован, едно до Марија од Cassobelaë, едно до Тарсијците, едно до Антиохијаните, едно до Херо – факон во Антиохија, едно до Филипјаните, едно до Ефесјаните, едно до Магнезијците, едно до Трилијците, едно до Римјаните, едно до Филаделфијците, едно до Смирјаните и едно до Поликарп.

Првите три постојат само на латински јазик, а останатите и на грчки. Општо прифатено е мислењето дека првите осум од овие се лажни – во нивната содржина постојат несомнени показатели дека се напишани подоцна од времето во кое живеел Игнатиј. Покрај латинската и грчката верзија во 1845 година е публикувана и сириска верзија. Истата е дел од ракописи откриени од страна на архиѓаконот Татам (Tattam) во манастирот „Света Марија Деипара“ во Нитријската пустина во Египет. Во оваа колекција од ракописи кои денес се чуваат во Британскиот музеј има верзии на Посланието до Поликарп, Посланието до Ефесјаните и Посланието до Римјаните.

Седумте кои се смета дека се на Игнатиј ги споменува и Евсевиј во својата Историја (Hist. Eccl., 3,36) и од нив постои кратка и долга верзија. Од почетокот на XVIII век кратката верзија (на грчки јазик) се смета за поверодостојна. Евсевиј и Јероним вака ги подредуваат:

1. До Ефесјаните
2. До Магнезијците
3. До Тралијците
4. До Римјаните

⁵ Некои историчари датумот на мачеништвото на свети Игнатиј го поместуваат до 117 година.

5. До Филадельфијците
6. До Смирјаните
7. До Поликарп епископот на Смирна

Првите четири се напишани во Смирна, а останатите три во Троада.

Специфики

- Соборна црква – за свети Игнатиј *Соборна црква* претставува продолжение на тајната на воплотувањето.
- секој епископ е видлив претставник на Христа и личносен центар на црквното единство
- целосна покорност (послушност) на епископот кој Го претставува Христа (лично), а свештениците ги претставуваат апостолите.
- воведување на антифонско пеење.